

# REFERAT Økonomi- og Erhvervsudvalget 2022 til 2025 d. 19-11-2025

**Mødedato** Onsdag d. 19. november 2025 kl. 13:00

**Mødested** Rådhuset, Mødelokale Domkirken - 129

**Mødedeltagere** Holger Schou Rasmussen, Henrik Jacobsen, Ann-Britt  
Lærkedahl, Lasse Falster, Muj Berisha, Steffen Rasmussen, Lars  
Christiansen, Eric Steffensen, Merete Meyer, Tine Vinther  
Clausen, Vibeke Grave

## Indholdsfortegnelse

|                                                                                                   |    |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| Godkendelse af dagsorden.....                                                                     | 3  |
| Budgetopfølgning 30. september 2025.....                                                          | 4  |
| Endelige takster 2026, Børneområdet.....                                                          | 8  |
| Oliepristillæg færgerne.....                                                                      | 9  |
| Godkendelse af overførsel af kommunegaranti vedrørende Maribo Varmeværk a.m.b.a.....              | 11 |
| Årsregnskab for H.N. Andersen Kollegiet 1. august 2024 til 31. juli 2025.....                     | 13 |
| Ansøgning om dispensation til ophævelse af bevaringsværdig bygning og nedrivning, Højbovej 7, l   | 15 |
| Principbeslutning – Dispensationer til realisering af boligprojekt på Vestergade 13 i Maribo..... | 18 |
| Godkendelse af revideret skema B for renoveringen af Rosenparken I, tilhørende Nakskov Almene     | 20 |
| Planforslag for risikobaseret dimensionering - Lolland-Falster Brandvæsen.....                    | 23 |
| Job- og virksomhedsrapport, Lolland kommune, 2. kvartal 2025.....                                 | 24 |
| Godkendelse af overleveringsnotat fra afgående ØKE.....                                           | 25 |
| Interreg 6A (DK-Tyskland)-ansøgning - Femernbelt Growth Corridor.....                             | 26 |
| Status Det vestlige forland – Lollands sydkyst.....                                               | 29 |
| Udpegning som en af elleve Nationale industri-parker – industri-park i Rødbyhavn.....             | 30 |
| Orientering om ansøgning Erhvervsstyrelsens pulje Bystrategier og bysamarbejder.....              | 31 |
| Åben orientering.....                                                                             | 33 |
| Lukket: Salg af ejendomme.....                                                                    | 34 |
| Lukket: Lukket orientering.....                                                                   | 35 |
| Godkendelse af referat.....                                                                       | 36 |

## **Punkt 1: Godkendelse af dagsorden**

00.01.00-G01-20-24

### **Sagsfremstilling**

Godkendelse af dagsorden til Økonomi- og Erhvervsudvalgsmøde den 19. november 2025.

### **Beslutning**

Godkendt.

## Punkt 2: Budgetopfølgning 30. september 2025

00.32.00-Ø00-19-24

### Sagsresumé

Sagen omhandler årets sidste budgetopfølgning pr. 30. september 2025.

Sagen er en beslutningssag.

### Sagsfremstilling

Dette er årets sidste budgetopfølgning og giver et samlet overblik over de forventede økonomiske resultater for 2025.

Driften vurderes samlet set at fremstå tilfredsstillende, men der er fortsat markante forskelle mellem de enkelte udvalg. På baggrund af de seneste skøn forventes de samlede serviceudgifter at ligge omkring 30 mio. kr. under kommunens servicerramme.

Anlægsforbruget forventes at blive relativt højt med et samlet forbrug på knap 195 mio. kr. Til sammenligning udgjorde anlægsforbruget i 2024 godt 162 mio. kr.

Der foreslås en samlet negativ tillægsbevilling på knap 14 mio. kr. - hovedsageligt vedrørende driften. Der forventes samtidig overførsler til 2026 på 73 mio. kr., heraf 72 mio. kr. på driften. Det er en smule højere end overførslerne fra 2024 til 2025.

Likviditeten, målt efter kassekreditreglen (gennemsnittet af de seneste 365 dages likviditet), ligger generelt på et lavere niveau end i 2024. Den forventes at falde fra 103 mio. kr. ved udgangen af september til omkring 94 mio. kr. ved årets udgang – baseret på de nuværende forudsætninger.

Det samlede regnskabsresultat - eksklusive forventede overførsler - viser et underskud på 100,7 mio. kr., hvilket er 30,3 mio. kr. bedre end det korrigerede budget på 131 mio. kr. Det skyldes især et forventet mindreforbrug på arbejdsmarkedsområdet.

| Resultat, mio. kr.             | Korrigeret budget | Forventet regnskab | Forventet afvigelse | Forventede overførsler | Afvigelse uden forventede overførsler |
|--------------------------------|-------------------|--------------------|---------------------|------------------------|---------------------------------------|
| Indtægter (skatter og tilskud) | -4.243,9          | -4.241,3           | 2,6                 | 0                      | 2,6                                   |
| Driftsudgifter                 | 4.159,8           | 4.062,1            | -97,6               | 72,0                   | -25,6                                 |
| Renter                         | 12,1              | 12,1               | 0,0                 | 0                      | 0,0                                   |
| Anlæg                          | 203,1             | 194,9              | -8,2                | 1,0                    | -7,2                                  |
| Resultat i alt                 | 131,0             | 27,7               | -103,3              | 73,0                   | -30,3                                 |

#### Indtægter

Siden årsskiftet har Lolland Kommune tilbagebetalt 16 mio. kr. i efterregulerede ejendomsskatter for perioden 2021 til 2023. I forbindelse med budgetopfølgningen pr. 31. maj blev der givet en tillægsbevilling på 13,4 mio. kr. Der foreslås derfor en tillægsbevilling på de resterende 2,6 mio. kr. under skatter som følge af en mindreindtægt (merudgift) vedrørende yderligere tilbagebetaling af efterregulerede ejendomsskatter.

#### Drift

Samlet set forventes et mindreforbrug på knap 26 mio. kr. på driften, når de skønnede overførsler til 2026 fratrækkes. Serviceudgifterne ligger omkring 15 mio. kr. højere end forventet, mens udgifterne til ikke-serviceområder ligger 41 mio. kr. lavere.

Mindreforbruget kan især henføres til Social- og Arbejdsmarkedsudvalget, der forventer mindreudgifter på knap 43 mio. kr. (eksklusive forventede overførsler til 2026). Det skyldes hovedsageligt lavere udgifter på arbejdsmarkedsområdet – særligt til varig forsørgelse.

Der forventes samtidig merudgifter på i alt 22 mio. kr. (eksklusive forventede overførsler til 2026), fordelt på

- Klima-, Teknik- og Miljøudvalget med 6,9 mio. kr. som følge af især stigende udgifter til færgedrift
- Ældre-, Omsorgs- og Sundhedsudvalget med 9,7 mio. kr. til fast vagt, mellemkommunale betalinger og madservice
- Økonomi- og Erhvervsudvalget med 5,8 mio. kr. primært vedrørende lov- og cirkulæreprogrammet, øgede udgifter til det sunde frokostmåltid samt flytning af opgaver på ældreområdet.

En nærmere gennemgang af afvigelserne på driften fremgår af **bilag 1**.

Der foreslås samlet set negative tillægsbevillinger på godt 15 mio. kr. til driften, hvoraf minus 34 mio. kr. er forventede mindreudgifter på arbejdsmarkedsområdet.

De samlede tillægsbevillinger til serviceudgifter udgør 19,3 mio. kr. Hvis de foreslåede bevillinger godkendes, vil bevillingsreserven reduceres fra 31,6 mio. kr. til 12,3 mio. kr.

**Anlæg**

De samlede anlægsudgifter forventes at udgøre 195 mio. kr., hvilket ligger tæt på det korrigerede budget på 203 mio. kr. Der er dog fortsat en mindre usikkerhed, da erfaringen viser, at skønnene kan overstige de endelige regnskabstal.

Der foreslås en samlet negativ tillægsbevilling på 1,4 mio. kr. til anlæg, hvoraf 0,6 mio. kr. vedrører midler til pleje af grønne områder i forbindelse med ny daginstitutionen, der foreslås omplaceret til driften.

**Likviditet**

Kommunens gennemsnitlige likviditet er svagt faldende og udgjorde 103 mio. kr. ved udgangen af september. Med de nuværende forudsætninger forventes den at falde til omkring 94 mio. kr. ved årets udgang, hvilket er et markant lavere niveau end ved udgangen af 2024.

**Hvordan så det ud sidst - budgetopfølgningen 31. maj**

Ved budgetopfølgningen pr. 31. maj var der en forventning om et driftsoverskud på 141,1 mio. kr. Dette er nu opjusteret til 179,2 mio. kr., primært som følge af lavere udgifter på driften – særligt på arbejdsmarkedsområdet.

Samtidig er den forventede driftsoverførsel til 2026 opjusteret til 72 mio. kr. mod 67 mio. kr. i den foregående opfølgning.

**Befolkningsudvikling 2025**

Lolland Kommune har oplevet en befolkningstilbagegang på 466 borgere i de første tre kvartaler af 2025. Fra 39.122 borgere ved årets begyndelse til 38.656 borgere ved udgangen af 3. kvartal. Det er den største befolkningstilbagegang i årets første ni måneder de seneste 12 år, se **bilag 1** for mere forklaring.

**Økonomi**

Bevillingsmæssige konsekvenser som følge af denne budgetopfølgning

| Område | Indgår i indstillingspunkt | Bevilling, mio. kr. | Bevilling i alt, mio. kr. |
|--------|----------------------------|---------------------|---------------------------|
|        |                            |                     |                           |

|                                                                                                                             |         |       |              |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|-------|--------------|
| <b>Drift</b>                                                                                                                |         |       | <b>-15,2</b> |
| Klima-, Teknik - og Miljøudvalget                                                                                           | 1       | 6,9   |              |
| Børne- og Skoleudvalget                                                                                                     | 2       | -3,3  |              |
| Ældre-, Omsorgs- og Sundhedsudvalget                                                                                        | 3, 4    | 9,7   |              |
| Social- og Arbejdsmarkedsudvalget                                                                                           | 5       | -34,2 |              |
| Økonomi- og Erhvervsudvalget                                                                                                | 6, 7, 8 | 5,8   |              |
| <b>Anlæg</b>                                                                                                                |         |       | <b>-1,4</b>  |
| Udgifter til salg af grunde og bygninger                                                                                    | 9       | 0,4   |              |
| Indtægter fra salg af grunde og bygninger                                                                                   | 10      | -1,2  |              |
| Overføres fra Sangfuglen i Nakskov til Klima-, Teknik- og Miljøudvalgets område til pleje af grønne områder ved Park og Vej | 11      | -0,6  |              |
| <b>Finansiering</b>                                                                                                         |         |       | <b>2,6</b>   |
| Skatter - tilbagebetaling af efterreguleret grundskyld                                                                      | 12      | 2,6   |              |
| <b>Samlet kassehenlæggelse</b>                                                                                              |         |       | <b>-14</b>   |

Nedenfor er vist de forventede bevillingsmæssige udeståender på driften, der ikke er medtaget.

| <b>Udvalg</b>                       | <b>Mio. kr.</b> |
|-------------------------------------|-----------------|
| Klima-, Teknik - og Miljøudvalget   | 0,1             |
| Børne- og Skoleudvalget             | -1,8            |
| Social- og Arbejdsmarkedsudvalget   | -8,7            |
| <b>Forventet mindreudgift i alt</b> | <b>-10,4</b>    |

## Planmæssige forhold/Lovgrundlag

Lolland Kommunes principper for økonomistyring.

## Indstilling

Administrationen foreslår,

1. at der til Klima-, Teknik- og Miljøudvalget gives en tillægsbevilling på 6,9 mio. kr. Dels 6,7 mio. kr. til dækning af forventet merforbrug på færgedriften finansieret af kassen via bevillingsreserven og dels 0,2 mio. kr. i 2025, 0,3

mio. kr. i 2026 og 0,2 mio. kr. i 2027 ved at budgetomplacere fra anlæg til drift til pleje af grønne områder ved børnehaven Sangfuglen

2. at der til Børne- og Skoleudvalget gives en negativ tillægsbevilling på 3,3 mio. kr. Dels -2,7 mio. kr. til forventede mindreudgifter til erhvervsgrunduddannelserne, der tilføres kassen. Dels 0,4 mio. kr. til folkeskolens kvalitetsprogram jævnfør dette års lov- og cirkulæreprogram finansieret af kassen og dels -1,0 mio. kr. i 2025 og i de efterfølgende år, der budgetomplaceres til Økonomi- og Erhvervsudvalget til medfinansiering af sundt frokostmåltid i daginstitutionerne
3. at der til Ældre-, Omsorgs- og Sundhedsudvalget gives en tillægsbevilling på 10,6 mio. kr. Dels 0,7 mio. kr. finansieret af kassen til henholdsvis Kræftplan V og specialiseringsforløb i demens og psykiatri jævnfør dette års lov- og cirkulæreprogram og dels 9,9 mio. kr. til forventede nettomerudgifter i 2025 finansieret af kassen via bevillingsreserven
4. at der til Ældre-, Omsorgs- og Sundhedsudvalget gives en negativ tillægsbevilling på 0,9 mio. kr. i 2025, 1,1 mio. kr. i 2026 og 0,2 mio. kr. i 2027 til to visitatorer til revisitation i forbindelse med indførelse af robotstøvsugere hos borgerne. Beløbet budgetomplaceres til Økonomi- og Erhvervsudvalget
5. at der til Social- og Arbejdsmarkedsudvalget gives en negativ tillægsbevilling på 34,2 mio. kr. til et samlet forventet mindreforbrug. De 1,5 mio. kr. er serviceudgifter og finansieres af bevillingsreserven i kassen, og de minus 35,7 mio. kr. er ikke serviceudgifter, som tilgår kassen
6. at der til Økonomi- og Erhvervsudvalget gives en tillægsbevilling på 0,2 mio. kr. i 2025. Dels 0,5 mio. kr. til driftsudgifter til Krogsbølle og dels minus 0,3 mio. kr. til lavere udgifter til Ren Energi Lolland finansieret af kassen via bevillingsreserven
7. at der til Økonomi- og Erhvervsudvalget gives en tillægsbevilling på 0,9 mio. kr. i 2025, 1,1 mio. kr. i 2026, 0,2 mio. kr. i 2027 til to visitatorer til revisitation i forbindelse med indførelse af robotstøvsugere hos borgerne. Beløbet budgetomplaceres fra Ældre-, Omsorgs- og Sundhedsudvalget
8. at der til Økonomi- og Erhvervsudvalget gives en tillægsbevilling på i alt 4,7 mio. kr. Dels 2 mio. kr. i 2025 og fremover til sundt frokostmåltid i daginstitutionerne. Beløbet finansieres med 1 mio. kr. fra Børne- og Skoleudvalget og 1 mio. kr. fra bevillingsreserven i kassen. Dels 2,7 mio. kr. i 2025 til ændrede opgaver som følge af lov- og cirkulæreprogrammet. Beløbet finansieres af kassen.

- alt i alt en kassetilførsel på 15,2 mio. kr. fra driften -

9. at der gives en tillægsbevilling 0,4 mio. kr. i udgifter til salg af grunde og bygninger
10. at der gives en negativ tillægsbevilling på 1,2 mio. kr. i indtægter vedrørende salg af grunde og bygninger
11. at der gives en negativ tillægsbevilling på anlæg på 0,6 mio. kr., idet beløbet overføres fra ny daginstitution, Sangfuglen, i Nakskov til driften på Klima-, Teknik- og Miljøudvalgets område, Park og Vej, til pleje af grønne områder tre år efter ibrugtagning af institutionen.

- alt i alt en kassetilførsel på 1,4 mio. kr. fra anlæg -

12. at der gives en tillægsbevilling på 2,6 mio. kr. til skatter vedrørende tilbagebetaling af efterreguleret grundskyld.

- alt i alt en kassetilførsel på 14 mio. kr. -

## Beslutning

Indstilles godkendt.

## Behandlingsplan

Sagen afgøres af byrådet.

## Bilag

Bilag 1\_budgetopfølgning Lolland Kommune 30. september 2025\_ua

Bilag 2\_økonomisk ordbog\_revideret maj 2024\_tilg

## **Punkt 3: Endelige takster 2026, Børneområdet**

27.03.12-G01-1-25

### **Sagsresumé**

På baggrund af budgetvedtagelsen 2025 er der foretaget ny beregning af takster for 2026 vedrørende forældrebetaling for dagpleje, kommunale daginstitutioner, mv.

### **Sagsfremstilling**

Taksterne for forældrebetaling for børn i den kommunale dagpleje, kommunale daginstitutioner, samt reviderede beløb for tilskud til private daginstitutioner og private pasningstilbud er blevet genberegnet med baggrund i vedtagelsen af budgettet for 2026 den 9. oktober 2025.

Taksterne fastsættes med udgangspunkt i kommunens driftsudgifter til området ud fra det vedtagne budget. Taksterne på dagtilbudsområdet er beregnet som 25 procent af kommunens bruttodriftsudgifter på hver tilbudstype. Taksten på dagpleje stiger fra 2025 til 2026 som følge af et faldende børnetal til at dække områdets fællesomkostninger samt etablering af gæstehuse og legestuer.

### **Planmæssige forhold/Lovgrundlag**

Dagtilbudsloven.

Taksterne til afregning af privatinstitutioner og private pasningsordninger følger dagtilbudslovens paragraf 36, paragraf 37, paragraf 38 og paragraf 80.

### **Indstilling**

Administrationen indstiller, at udvalget drøfter de reviderede takster og fremsender det endelige takstblad til Økonomi- og Erhvervsudvalget samt Byrådets godkendelse.

### **Tidligere beslutning**

**Beslutning fra Børne- og Skoleudvalget, den 13. november 2025, punkt 8:**

Fraværende: Eric Steffensen

Indstilles godkendt.

### **Beslutning**

Indstilles godkendt.

### **Bilag**

Takstoversigt 2026



## Punkt 4: Oliepristillæg færgerne

13.25.00-A00-1-25

### Sagsresumé

Drøftelse af oliepristillæg til færgetaksterne. Sagen var dagsordenssat på Ø-kontaktudvalgsmødet d.20. oktober til orientering, men blev af tidsmæssige årsager ikke drøftet. Der foreligger således ikke en anbefaling fra Ø-kontaktudvalget. I denne sag skal KTM-udvalget tage stilling til om, og hvordan taksterne skal justeres med baggrund i udviklingen i oliepriserne.

### Sagsfremstilling

Siden medio 2022 har der været et olietillæg til de normale takster på færgerne. Dette bortfalder med de nye takster for 2026.

Olietillægget er på nuværende tidspunkt beregnet med udgangspunkt i en literpris på 6 kr. Da olietillægget blev indført første gang i 2022, blev det besluttet, at prisen skal kontrolleres hvert kvartal. Hvis prisen stiger eller falder med mere end en krone, skal der ske genberegning. I dette tilfælde betyder det, at der skal ske genberegning, hvis prisen er faldet til under 5 kr. eller steget til over 7 kr.

I andet kvartal 2025 var olieprisen i gennemsnit 4,64 kr. pr. liter, og i tredje kvartal 2025 var olieprisen i gennemsnit 4,91 kr. pr. liter. Begge kvartaler har olieprisen således været under 5 kr. pr. liter.

En genberegning af taksterne for 2025 med udgangspunkt i de lavere oliepriser er vedhæftet.

Reduktion af olietillægget kræver, at Byrådet træffer beslutning herom. En sag om det lavere olietillæg skal forelægges Klima-, Teknik- og Miljøudvalget på mødet d. 10. november 2025, hvorefter den kan komme på Byrådets møde d. 27. november 2025. Herefter kan det lavere olietillæg blive implementeret. Det lavere olietillæg vil således først kunne træde i kraft i december 2025. Fra 1. januar 2026 træder de nye takster i kraft, som blev vedtaget på Byrådets møde d. 18. september 2025, hvor der ikke længere opkræves et separat olietillæg.

### Indstilling

Administrationen indstiller, at Klima- Teknik- og Miljøudvalget beslutter, om der skal ske en generel justering af taksterne for den resterende del af 2025 som konsekvens af de faldende oliepriser. Eller om de faldende oliepriser i 2025 på anden vis, skal afspejles i en billigsgørelse af taksterne.

### Tidligere beslutning

#### Beslutning fra Klima-, Teknik- og Miljøudvalget, den 10. november 2025, punkt 8:

Fraværende: Ann-Britt Lærkedahl

Klima- Teknik- og Miljøudvalget indstiller over for Økonomi- og Erhvervsudvalget, samt Byrådet, at der som konsekvens af de faldende oliepriser

1. skal ske en justering af taksterne med virkning fra 1. december 2025.
2. at der fra og med 2026 indføres en takstkategori på 90 kr. for en Øbo-bil.

### Beslutning

Økonomi- og Erhvervsudvalget indstiller, som konsekvens af de faldende oliepriser, at

1. der skal ske en justering af taksterne med virkning fra 1. december 2025, og der fra og med 2026 indføres en takstkategori på 90 kr. for en Øbo-bil

### Behandlingsplan

KTM, ØKE, Byråd

## **Bilag**

Genberegnete olietillæg 2025

# Punkt 5: Godkendelse af overførsel af kommunegaranti vedrørende Maribo Varmeværk a.m.b.a

00.34.00-Ø60-4-25

## Sagsresumé

Maribo Varmeværk a.m.b.a har anmodet Lolland Kommune om at vedstå garantien for lånene, når gælden overdrages i forbindelse med sammenlægningen med Sakskøbing Fjernvarmeselskab a.m.b.a.

## Sagsfremstilling

Maribo Varmeværk a.m.b.a og Sakskøbing Fjernvarmeselskab a.m.b.a har indgået en betinget fusionsaftale.

I den forbindelse har Maribo Varmeværk a.m.b.a. i august 2025 anmodet Lolland Kommune om at give tilsagn til, at kommunens lånegarantier, som pr. 31. oktober 2025 udgør 46,9 mio. kr., kan overdrages til Sakskøbing Fjernvarmeselskab a.m.b.a., der efter fusionen videreføres under navnet Sydhavsvarme a.m.b.a.

Lolland Kommune skal fastsætte en løbende garantiprovision, som lever op til både national ret og EU-ret. Da der er tale om et nyt selskab, har Lolland Kommune anmodet BDO om assistance til at fastsætte størrelsen på den løbende garantiprovision.

BDO har gennemført en kreditvurdering af det nye selskab baseret på Moody's metodologi for kreditvurdering af regulerede forsyningsselskaber. Vurderingen placerer selskabet i kategorien "*stærk betalingsevne*", hvilket danner grundlag for, at den løbende garantiprovision kan fastsættes til 0,55 %.

BDO bemærker, at de ikke er et egentligt kreditvurderingsbureau, men at deres erfaring viser, at resultaterne af deres modeller som udgangspunkt svarer til vurderinger foretaget af andre leverandører på området.

BDO tages forbehold for vurderingens resultat, idet de ikke har haft mulighed for at inddrage parternes forventninger som følge af manglende endeligt budget for det fusionerede varmekværk (som først foreligger ved indrapporteringen til Forsyningstilsynet). BDO bemærker endvidere, at de ikke har kunnet vurdere, om de anvendte forudsætninger – herunder forventede anlægssummer og tilslutningstal – er realistiske.

## Økonomi

På baggrund af BDOs notat, fastsættes den løbende garantiprovision til 0,55 procent. Den løbende garantiprovision for Maribo Varmeværk a.m.b.a var pr 31/12 2024 fastsat til 0,4 procent. Der er derfor tale om en stigning på 0,15 procentpoint.

Såfremt Lolland Kommune ikke godkender overførslen af de eksisterende garantier til det nye selskab, vil Kommunekredit som udgangspunkt kunne kræve de garanterede lån indfriet, idet det oprindelige selskab ophører som låntager ved fusionen. Lolland Kommunes garantiforpligtelse vil dermed kunne blive aktuel, og risikerer at skulle indfri lånene helt eller delvist.

## Planmæssige forhold/Lovgrundlag

I henhold til bekendtgørelse om kommuners låntagning og meddelelse af garantier mv. kan kommunen uden deponering garantere for lånoptagelsen til udgifter til opførelse, opretning samt forbedring af kollektive energiforsyningsanlæg.

## Indstilling

Administrationen indstiller,

- At lånegarantierne på 46,9 mio. kr., ved fusionens gennemførsel, overdrages til Sydhavsvarme a.m.b.a.
- At den løbende garantiprovision fastsættes til 0,55 procent.

## Beslutning

Indstilles godkendt.

## **Bilag**

Notat BDO Garantiprovision - Lolland Kommune - Sydhavsvarme

# Punkt 6: Årsregnskab for H.N. Andersen Kollegiet 1. august 2024 til 31. juli 2025.

00.32.00-G01-27-19

## Sagsfremstilling

På vegne af bestyrelsen for H.N. Andersen Kollegiet fremsender administrationen kollegiets årsregnskab for perioden 1. august 2024 til 31. juli 2025 til godkendelse.

## Økonomi

Ungdomsboliginstitutionens formål er, at etablere og drive en institution for unge under uddannelse, efter de regler, der gælder for selvejende ungdomsboliginstitutioner, der er opført med offentlig støtte.

Regnskabet udviser et overskud på 33 kr. mod sidste års overskud på 19.904 kr.

Resultatet opnås efter henlæggelser på 941.234 kr. til vedligehold og fornyelser. Regnskabsårets udgifter til planlagt og periodisk vedligeholdelse samt fornyelser på 1.035.498 er dækket af tidligere års henlæggelser.

I revisionsprotokollatet anfører revisor følgende kommentarer til årsregnskabet:

- Lovens minimumskrav til henlæggelse til planlagt vedligeholdelse og fornyelser er overholdt. Der er ikke henlagt ekstraordinært til planlagt vedligeholdelse men 290 kr. pr. kvadratmeter eller 696.000 kr. til fornyelser. Der er henlagt i alt 941.234 kr. i år og der er anvendt 1.035.498 kr. til planlagt og periodisk vedligehold samt fornyelser.
- Lejetabet er på 109.120 kr. eller et tab på 4,8 procent, hvor det sidste år udgjorde 10,4 procent af de samlede omkostninger.
- Der er en aftalekonto i Danske Bank om binding af 2.000.000 kr. i perioder for at opnå en højere rente.
- I forbindelse med indhentning af engagementsopgørelse fra Danske Bank konstateres, at administrator Joan Skafte har enefuldmagt til selskabets bankkonto. Revisionen henleder bestyrelsens opmærksomhed på, at dette kan øge risikoen for såvel tilsigtede som utilsigtede fejl. Revisionen har IKKE konstateret fejl som følge heraf.
- Statslån, der er forfaldne, udgør 1.619.051 kr. Der er indgået afdragsordning med 150.000 kr. årligt. Ikke forfaldne statslån udgør 1.450.000 kr., der forfalder i 2039.

I ledelsesberetningen anføres der:

- Årsresultatet må betegnes som værende tilfredsstillende.
- Lolland Kommune bakker godt op om kollegiet ved at yde en driftsstøtte på 200.000 kr.
- Kollegiet har i regnskabsåret fået udført 2. og sidste etape med nyt tagpap på ejendommens tag. Den sidste etape er blevet fremrykket til også at blive udført i regnskabsåret, hvilket betyder, at der er sket en væsentlig budgetoverskrivelse på konto til vedligehold, der er dækket af de henlagte midler. Det var langt den billigste løsning at få udført det resterende arbejde i en arbejdsgang, og især set i lyset af at kollegiet har formået at spare op til opgaven, så midlerne var til stede.
- Den næste store vedligeholdelsesopgave er gennemgang og udskiftning af rørene til brugsvand i kollegiets krybekælder.
- Der var afsat 9 procent til lejetab i kollegiets budget, og det kan konstateres, at lejetabet i regnskabet udgør 4,8 procent, hvilket må betragtes som værende tilfredsstillende.
- Bestyrelsen har fortsat et ønske om at fremtidssikre H.N. Andersen Kollegiet ved at opføre 10 nye 2-personers boliger. Det vil styrke og udvide kollegiets position som udlejer af boliger til unge under uddannelse. Finansieringen af et eventuelt byggeri er afhængig af donationer og støtte fra nogle af de større fonde, hvilket der det kommende år vil blive arbejdet på.
- Samarbejdsaftalen med Jobcenter Lolland, CELF og VUC Storstrøm udløb pr. 31. juli 2025 og der vil blive udarbejdet projektregnskab for perioden. Det er meget glædeligt, at kollegiets nære samarbejdspartnere har ønsket at indgå en ny aftale for perioden 1. august 2025 til 31. januar 2027. Projektet bidrager væsentligt med hjælp og støtte til kollegiets unge, som af en eller anden grund har brug for en ”ekstra håndsrekning”.

Revisionen anfører at deres revision ikke har givet anledning til bemærkninger.

## Indstilling

Administrationen indstiller årsregnskabet for perioden 1. august 2024 til 31. juli 2024 til godkendelse i Byrådet.

## **Beslutning**

Indstilles godkendt.

## **Bilag**

Underskrevet årsrapport 2024-25

Underskrevet revisionsprotokollat 2024-25

# Punkt 7: Ansøgning om dispensation til ophævelse af bevaringsværdig bygning og nedrivning, Højbovej 7, Rødbyhavn

01.10.00-P25-2-24

## Sagsresumé

Region Sjælland har ansøgt om dispensation til ophævelse af bevaringsudpegning og nedrivning af bygningen på Højbovej 7, Rødbyhavn. Bygningen er opført i 1940 og indgår som en del af det samlede institutionsmiljø omkring Kofoedsminde. Den er udpeget som bevaringsværdig i Lokalplan 360-30 og rummer kulturhistorisk og arkitektonisk værdi.

## Sagsfremstilling

Region Sjælland har ansøgt om ophævelse af bygningernes bevaringsudpegning for ejendommen beliggende Højbovej 7 i Rødbyhavn - **Bilag 1** - med henblik på nedrivning. Placering og billeder af bygningen kan ses på **Bilag 2**.

Region Sjælland beskriver bygningen som værende utidssvarende og ikke egnet til boliger til Kofoedsminde eller Bo- og Naboskab. Beskrivelsen er vedlagt som **Bilag 3**. En renovering vil, ifølge ejer, være omkostningstung. Ved nedrivning forventes arealet anvendt til parkeringsplads. Bygningen er udpeget i "Lokalplan 360-30 - Kofoedsminde, Rødbyhavn", som værende bevaringsværdig, og det samlede område er udpeget som et historisk værdifuldt kulturmiljø.

### *Bygningernes udformning og stand*

Bygningen er opført i 1940 og er et trefløjet anlæg i røde sten med helvalmet tegltag. Arkitektonisk og historisk udgør bygningen en helhed med de øvrige bygninger på Kofoedsminde. Bygningens enkle arkitektur, trefløjede form og røde sten fungerer i sammenhæng med de øvrige institutionsbygninger på Højbovej 6 og Kastanie Allé 2.

Bygningen er opført som en del af institutionen Rødbygård, senere Kofoedsminde, der blev indviet i 1930 i det bygningskompleks, som under 1. Verdenskrig var blevet opført som bl.a. administrationsbygninger og arbejderboliger under Rødbyhavn Skibsværft. Bygningen er således en del af det kulturmiljø, som udgøres af de store institutionsbygninger og rummer en fortælling om udviklingen inden for dansk forsorgsvæsen såvel som Rødbyhavns historie.

### *Bygningens kulturhistoriske, arkitektoniske og miljømæssige værdi*

Bygningen på Højbovej 7 er et karakteristisk eksempel på institutionsbyggeri fra midten af det 20. århundrede. Den har en arkitektonisk samhørighed med de øvrige bygninger i området og bidrager til helhedsindtrykket af Kofoedsminde som et samlet kulturmiljø.

Den rummer en kulturhistorisk fortælling om udviklingen af forsorgsvæsenet i Danmark og om Rødbyhavns rolle som værtsby for en af landets centrale institutioner. Bygningens placering og udformning understøtter forståelsen af områdets historiske udvikling og funktion.

Teknik- og miljømyndigheden vurderer, at bygningen på Højbovej 7 har væsentlig kulturhistorisk og arkitektonisk værdi som en del af det samlede institutionsmiljø på Kofoedsminde. Nedrivning af bygningen vil være i strid med principperne i Lokalplan 360-30, som har til formål at bevare det historiske og arkitektoniske miljø.

Ifølge kommuneplanens afsnit om bevaringsværdige bygninger er målsætningen, at sådanne bygninger sikres for fremtidige generationer. Skal denne målsætning følges, anbefaler Teknik- og Miljømyndigheden, at der gives afslag på dispensation til nedrivning af bygningen på Højbovej 7.

Såfremt der gives dispensation til nedrivning, vil dette udløse lokalplanpligt, fordi bygningen er udpeget som bevaringsværdig og indgår i et historisk kulturmiljø. Nedrivning af bygningen vurderes derfor at medføre væsentlige ændringer i det bestående miljø, hvilket udløser lokalplanpligt i henhold til planloven. Det er derfor vigtigt, at området ikke alene anvendes til parkering, men at der udarbejdes en samlet plan, som sikrer en fremtidig udvikling med respekt for den eksisterende bebyggelse og områdets særlige karakter. En lokalplan giver kommunen mulighed for at styre

udviklingen, bevare kulturhistoriske værdier og sikre borgernes indflydelse. Samtidig forebygger den, at nedrivningen bliver første skridt i en udvikling, der kan svække helheden i det bevaringsværdige miljø.

## **Økonomi**

Såfremt der gives afslag på nedrivning, og bygningen er udpeget som bevaringsværdig i lokalplanen, kan ejeren jf. planlovens § 49 - anmode om, at kommunen overtager ejendommen mod erstatning. En sådan overtagelsespligt forudsætter dog, at ejeren dokumenterer et væsentligt misforhold mellem ejendommens afkastningsgrad og afkastet for sammenlignelige ejendomme uden nedrivningsforbud. Det bemærkes, at manglende økonomi til istandsættelse ikke udløser overtagelsespligt. Teknik- og Miljømyndigheden vurderer, at der på nuværende tidspunkt ikke foreligger dokumentation for et sådant misforhold.

Da bygningen på Højbovej 7 indgår som en del af det samlede institutionsmiljø på Kofoedsminde og fortsat kan anvendes til institutionelle formål, vurderer Teknik- og Miljømyndigheden, at et afslag på dispensation til nedrivning ikke vil medføre et økonomisk tab for ejer. Der er ikke dokumenteret et væsentligt misforhold mellem ejendommens afkastningsgrad og afkastet for tilsvarende ejendomme uden bevaringsudpegning. På den baggrund vurderes det, at en eventuel bevaringsudpegning ikke udløser kommunal overtagelsespligt efter planlovens § 49.

## **Planmæssige forhold/Lovgrundlag**

- Planlovens §§ 13, 14, 19 og 49
- Lov om bygningsfredning og bevaring af bygninger og bymiljø § 18
- "Lokalplan 360-30 - Kofoedsminde, Rødbyhavn"

## **Høring/Udtalelse**

I henhold til § 18, stk. 2 i Lov om bygningsfredning har sagen været i offentlig høring i 4 uger. Kommunen har modtaget ét høringssvar, som er fra Museum Lolland-Falster.

Museet fremhæver, at bygningen på Højbovej 7, opført i 1940 som en del af institutionen Rødbygård (senere Kofoedsminde), udgør et væsentligt element i det samlede kulturmiljø. Bygningen har en arkitektonisk helhed med de øvrige institutionsbygninger og bidrager til fortællingen om udviklingen af det danske forsorgsvæsen samt Rødbyhavns historie som planlagt havne- og værftsby.

Selvom bygningen har en SAVE-værdi 5, vurderer museet, at den har betydelig kulturhistorisk værdi i kraft af sin placering, form og materialevalg, og at den indgår i et helstøbt og bevaringsværdigt bygningskompleks, som er udpeget i Lokalplan 360-30.

Museet advarer om, at en tilladelse til bevaringsophævelse og nedrivning vil medføre tab af væsentlige arkitektoniske og kulturhistoriske værdier og kan danne præcedens for nedrivning af øvrige bygninger på Kofoedsminde, hvilket vil true helheden i det bevaringsværdige miljø.

På den baggrund anbefaler Museum Lolland-Falster, at der ikke gives tilladelse til bevaringsophævelse og nedrivning af bygningen.

## **Indstilling**

Administrationen indstiller, at Klima-, Teknik- og Miljøudvalget overfor Økonomi- og Erhvervsudvalget indstiller:

- Hvorvidt der skal meddeles afslag på anmodningen om dispensation til nedrivning af Højbovej 7, 4970 Rødby.

## **Tidligere beslutning**

**Beslutning fra Klima-, Teknik- og Miljøudvalget, den 10. november 2025, punkt 5:**

Fraværende: Ann-Britt Lærkedahl

Klima-, Teknik- og Miljøudvalget indstiller overfor Økonomi- og Erhvervsudvalget, at der meddeles tilladelse til nedrivning af bygningen Højbovej 7, 4970 Rødby.



## **Beslutning**

Økonomi- og Erhvervsudvalget godkender tilladelse til nedrivning af bygningen Højbovej 7, 4970 Rødby.

## **Behandlingsplan**

Klima-, Teknik- og Miljøudvalget samt Økonomi- og Erhvervsudvalget.

## **Bilag**

Bilag 1 - Ansøgning om nedrivning

Bilag 2 - Placering og billeder af bygningen

Bilag 3 - Begrundelse for nedrivning af ejendom

## Punkt 8: Principbeslutning – Dispensationer til realisering af boligprojekt på Vestergade 13 i Maribo

01.02.05-P21-39-25

### Sagsresumé

Denne sag forelægges til beslutning i Klima-, Teknik- og Miljøudvalget, Økonomi- og Erhvervsudvalget samt Byrådet. Der skal træffes politisk beslutning om, hvorvidt administrationen skal udarbejde dispensationer fra fortidsmindebeskyttelseslinjen, kirkebyggelinjen og lokalplanen for at muliggøre et boligprojekt på Vestergade 13 i Maribo.

### Sagsfremstilling

Ejeren af Vestergade 13 i Maribo ønsker at bygge nye boliger på den grund, hvor det tidligere Grandfeldts Gård lå. Administrationen har modtaget et projektforslag, hvor der ønskes opført 20-30 boliger (**Bilag 1**).

Da der er en række beskyttelseslinjer på grunden, har det været vanskeligt at realisere et projekt. Der blev tidligere arbejdet på en lokalplan (360-132), som aldrig blev vedtaget. Sideløbende med lokalplanforslaget blev der udarbejdet en dispensation fra fortidsmindebeskyttelseslinjen, som blev påklaget, og Miljø- og Fødevareklagenævnet traf den 23. februar 2023 afgørelse om at underkende dispensationen (**Bilag 2**). Der blev særligt klaget over, at bebyggelsen nærmest Maribo Sønder sø var dominerende for omgivelserne og ville ændre oplevelsen af området. Der blev i samme forbindelse også klaget over en dispensation fra søbeskyttelseslinjen, som også blev underkendt af klagenævnet. Det nuværende projekt krydser ikke søbeskyttelseslinjen.

Administrationen vurderer, at det nuværende projekt er i overensstemmelse med den tidligere afgørelse fra Miljø- og Fødevareklagenævnet, da det nye projekts bebyggelse tættest på søen er væsentligt mindre i højden, og det er forsøgt indpasset i landskabet med et let skrånende tag med naturligt tagmateriale i sedum, samt en nedtrapning af bygningerne ned mod søen. I en kommende dispensation vil der også blive redegjort for og vurderet på klagenævnsafgørelsens øvrige forhold om manglende samfundsmæssig nødvendighed, risiko for præcedens, manglende vurdering efter habitatbekendtgørelsen samt tidligere byggeri på ejendommen.

Projektet vil kræve en dispensation fra kirkebyggelinjen, da der som udgangspunkt ikke må bygges højere end 8,5 meter inden for 300 meter af kirken. Administrationen vurderer, at bebyggelsens maksimalhøjde på 10 meter ikke vil virke skæmmende på kirken, og bebyggelsen vil heller ikke hindre kirkens synlighed i landskabet. Bebyggelsen ligger blandt andre bygninger, som har tilsvarende højde eller er højere, og træerne mellem kirken og grunden skaber en naturlig sløring af bebyggelsen.

Der skal udarbejdes en dispensation fra lokalplanen til sadeltag samt en dispensation fra lokalplanens parkeringsnorm om en parkeringsplads pr. bolig. Administrationen vurderer, at sadeltaget vil afspejle den gamle købmandsgård samt det øvrige bymidtemiljø i Vestergade. Der har tidligere været udtrykt politisk ønske om en lempelse af parkeringsnormen i Maribo bymidte med henblik på at muliggøre boligprojekter. På den baggrund vurderes det, at parkeringsnormen kan reduceres, grundet de offentlige parkeringspladser i nærheden samt nærheden til stationen.

Det nuværende projekt vil ikke kræve en dispensation fra søbeskyttelseslinjen.

Der er en række myndighedsmæssige forhold, som skal på plads for, at projektet senere vil kunne realiseres. Det er forhold som depotrum, affaldsbeholdere, parkering og belægning i forhold til håndtering af regnvand.

Skulle der opstå ændringer eller uforudsete forhold, bliver sagen forelagt påny.

### Planmæssige forhold/Lovgrundlag

*Naturbeskyttelseslovens §18 - Fortidsmindebeskyttelseslinjen*

Ethvert nyt projekt inden for fortidsmindebeskyttelseslinjen vil kræve en dispensation.

*Naturbeskyttelseslovens §19 - Kirkebyggelinjen*

Projektet vil kræve en dispensation fra kirkebyggelinjen, da der som udgangspunkt ikke må bygges højere end 8,5 meter inden for 300 meter af kirken.

### *Lokalplan 360-98*

Der skal udarbejdes en dispensation fra lokalplanen til sadeltag samt en dispensation fra lokalplanens parkeringsnorm om en parkeringsplads pr. bolig.

### *Habitatbekendtgørelsen*

I forbindelse med dispensationen fra fortidsmindebeskyttelseslinjen og kirkebyggelinjen, skal der foretages en væsentlighedsvurdering i forhold til bilag IV-arter og Natura 2000-områder.

## **Høring/Udtalelse**

Da sagen har været behandlet politisk flere gange, og da projektet har en stor betydning for bymidten i Maribo, anbefales det, at der holdes et borgermøde af orienterende karakter.

## **Indstilling**

Administrationen indstiller, at Klima-, Teknik- og Miljøudvalget overfor Økonomi- og Erhvervsudvalget samt Byrådet indstiller at beslutte:

- Om administrationen skal udarbejde dispensationer fra fortidsmindebeskyttelseslinjen, kirkebyggelinjen samt lokalplan 360-98 for at kunne realisere et boligprojekt på Vestergade 13.
- Om der skal holdes et borgermøde af orienterende karakter.

## **Tidligere beslutning**

### **Beslutning fra Klima-, Teknik- og Miljøudvalget, den 10. november 2025, punkt 6:**

Fraværende: Ann-Britt Lærkedahl

Klima-, Teknik- og Miljøudvalget er positivt indstillet overfor det fremlagte projekt og indstiller overfor Økonomi- og Erhvervsudvalget, samt Byrådet

1. at der afholdes borgermøde af orienterende karakter om projektet.
2. At de i indstillingen nævnte dispensationer, udarbejdes i forlængelse af borgermødet.
3. At endelig byggetilladelse til projektet skal forelægges til politisk godkendelse.

Nyeste tegninger og gældende lokalplan vedlægges den videre politiske behandling af sagen.

## **Beslutning**

Sag udsættes til næstkommende møde i Økonomi- og Erhvervsudvalget, således at sag behandles efter afholdelse af borgermøde den 1. december 2025.

## **Behandlingsplan**

Klima-, Teknik- og Miljøudvalget, Økonomi- og Erhvervsudvalget samt Byrådet.

## **Bilag**

Bilag 1 - Projektforslag Svaneparken - 11.11.2025

Bilag 2 - Afgørelse fra Miljø- og Fødevarerklagenævnet - 23. februar 2023

Bilag 3 - Lokalplan 360-98 Granfeldts Gård, Maribo (gældende).pdf

# Punkt 9: Godkendelse af revideret skema B for renoveringen af Rosenparken I, tilhørende Nakskov Almene Boligselskab

03.02.13-P19-2-25

## Historik

Byrådet godkendte skema A i maj 2020. Skema B blev godkendt i okt. 2024.

I hovedtal er der følgende ændringer:

|                                | Skema A | Skema B okt. '24 | Revideret skema B nov. '25 |
|--------------------------------|---------|------------------|----------------------------|
| Gr. 1 arbejder i mio. kr.      | 70,2    | 103,3            | 103,3                      |
| Gr. 2 og 3 arbejder i mio. kr. | 49,2    | 116,0            | 161,0                      |
| Samlet i mio. kr.              | 119,4   | 219,3            | 284,3                      |

På skema B i okt. 2024 blev lejen pr. m2 efter ombygning er beregnet til:

30 nye tilgængelige boliger i stueplan: 1.111 kr. pr. kvm.pr. år

30 nye moderniseret boliger på 1 sal: 1.027 kr. pr. kvm.pr. år

30 helt nye rækkehuse: 1.148 kr. pr. kvm.pr. år

De nye lejekonsekvenser fremgår af økonomiafsnittet. Den lavere leje skyldes kontanttilskud fra Landsbyggefonden givet som udbetaling af reguleringskontomidler.

## Sagsresumé

Byrådet skal tage stilling til ansøgning om godkendelse af revideret skema B for afdeling 1, Rosenparken. Ansøgningen omfatter en opdateret økonomi, låneoptag, kommunal garantistillelse, reviderede huslejer samt anvendelse af midler fra reguleringskontoen.

Projektet er fortsat uændret i sin helhed og omfatter både ombygning og nybyggeri, herunder etablering af et nyt fælleshus. Den aktuelle ansøgning omfatter kun ombygningsdelen.

## Sagsfremstilling

Nakskov Almene Boligselskab har fremsendt en revideret ansøgning om skema B for afdeling 1, Rosenparken. Ansøgningen omfatter en opdatering af økonomi, låneoptag, kommunal garantistillelse, reviderede huslejer samt anvendelse af midler fra reguleringskontoen.

Projektet omfatter både ombygning af eksisterende blokke og opførelse af nye boliger og fælleshus, hvorved der skabes moderne, tilgængelige og energieffektive boliger. Det overordnede formål er at løfte boligkvaliteten i området, forbedre tilgængeligheden for ældre og handicappede beboere, samt at styrke områdets attraktivitet som en del af den samlede udvikling af Nakskov by. Projektet i Rosenparken har således til formål at sikre dels en helhedsorienteret bygningsmæssig opgradering af boligafdelingen samt fremtidssikre bebyggelsen så den er attraktiv for en bredere målgruppe.

Denne reviderede ansøgning omfatter kun ombygningsdelen af projektet, som er støttet af Landsbyggefonden. Siden byrådets tidligere godkendelse af skema B er der sket en række projektrelaterede og markeds-mæssige ændringer, der har

haft væsentlig betydning for projektets økonomi.

Ved den oprindelige godkendelse var det forudsat, at entreprisen kunne gennemføres som en traditionel hovedentreprise. Imidlertid viste det sig, efter markedssondering, at det lokale og regionale entreprenørmarked ikke kunne levere et økonomisk forsvarligt tilbud inden for de oprindelige rammer, bl.a. på grund af mangel på arbejdskraft og stigende materialepriser.

For at kunne fastholde projektets gennemførelse blev det derfor besluttet at udbyde opgaven som et projektudviklingsforløb efter AB18 med tilhørende appendix, hvor bygherrens rådgivere samarbejder tæt med en hovedentreprenør i udviklingsfasen. Denne model er i stigende grad anvendt i større almene renoveringsprojekter for at sikre kvalitet, udførbarhed og økonomisk gennemsigthed.

Projektudviklingsmodellen indebærer, at der ved hvert faseskift (projektudviklingsfase, myndighedsfase og udbudsprojekt) sker genberegning og regulering af priser, når forhold fremkommer, som hovedentreprenøren ikke kunne forudse ved tidligere faser. Disse justeringer er dokumenteret i entreprenørens prissætningsark, vedlagt som bilag.

I forløbet fra november 2023 til juni 2025 er entreprisensummen for ombygningen af de tre blokke samt nedrivningen af tre øvrige blokke og varmecentralen steget med 33,2 mio. kr. ekskl. omkostninger.

De væsentligste årsager til stigningen er:

- Ændret udførelsesplan: projektet planlagt med løbende genhusning, således at beboere har kunnet blive i afdelingen, mens der bygges. Det har forlænget byggeperioden, men gjort det smidigere, da der er ikke ledige boliger uden for afdelingen.
- Indeksering: Den nye entreprisepris er afgivet i juni 2025 og indeholder løbende prisudvikling fra 2023 til 2025.
- Miljøsanering: Ved forundersøgelser er der konstateret asbest i rørføringer i stueetager, hvilket har nødvendiggjort en udvidet sanering.
- Genbrug af byggematerialer: Projektet omfatter genanvendelse af mursten fra nedrevne bygninger, hvilket har medført udgifter til opbevaring og håndtering.

Samlet set har de nævnte forhold påvirket anlægsøkonomien betydeligt. På den baggrund anmodede boligselskabet i juni 2025 Landsbyggefonden om forhøjelse af anlægssummen.

Landsbyggefonden har tilkendegivet, at projektet kan gennemføres inden for fondens støttevilkår, og fonden har godkendt en forhøjelse af anlægssummen med i alt 65 mio. kr., jf. vedlagt dokumentation.

Den forhøjede anlægssum nødvendiggør en opdateret kommunal godkendelse af låneramme, garantistillelse og huslejeniveauer, samt frigivelse af midler fra reguleringskontoen.

## Økonomi

Nakskov Almene Boligselskab anmoder om kommunal godkendelse af følgende:

- Forhøjelse af lånerammen med i alt 35.000.000 kr.
  - Heraf støttet lån: 0 kr.
  - Heraf ustøttet lån: 35.000.000 kr.
- Forhøjelse af kommunal garantistillelse til:
  - Ustøttet lån: 86.843.000 kr. (79,34 %)
  - Støttet lån: 103.291.000 kr. (100 %)
- Anvendelse af reguleringskontomidler med tilbagevirkende kraft for perioden 2016–2025 på i alt 68.500.000 kr., udbetales over projektperioden, med hovedudbetaling i 4. kvartal 2025.

## Husleje

Efter gennemført renovering og sammenlægning med det nye byggeri (30 rækkehuse) forventes huslejeniveauet som følger:

| Boligtype                           | Husleje kr./m <sup>2</sup> /år |
|-------------------------------------|--------------------------------|
| Nye tilgængelige boliger i stueplan | 1.074                          |
| Moderniserede boliger på 1. sal     | 974                            |
| Nye rækkehuse                       | 1.176                          |

Den gennemsnitlige husleje for de renoverede boliger udgør 1.024 kr./m<sup>2</sup>/år, hvilket er lavere end sammenlignelige nye boliger i området.

Den forhøjede støtte og anvendelsen af reguleringskontomidler betyder, at huslejen ikke stiger trods de øgede anlægsudgifter.

## **Høring/Udtalelse**

Organisationsbestyrelsen har på møde 30. sept. 2025 godkendt revideret Skema B anlægsbudget herunder afledte konsekvenser, som omfatter: ny huslejberegning for de 3 boligtyper med en gennemsnitlig husleje svarende til 1.024 kr./m<sup>2</sup>, behov for øget garantistillelse fra Lolland Kommune svarende til 65 mio. kr., øget låneramme svarende til 35 mio. kr., ansøgning om udbetaling af reguleringskontoen med tilbagevirkende kraft for perioden 2016-2025 i størrelsesorden 68,5 mio. kr.

## **Indstilling**

Administrationen indstiller til Byrådet godkendelse:

1. Det reviderede skema B for Nakskov Almene Boligselskab afd. 1, Rosenparken.
2. Forhøjelse af den samlede låneramme med 35.000.000 kr.
3. Forhøjelse af den kommunale garantistillelse til
  - udstøttet lån på 86.843.000 kr. (79,34 %)
  - støttet lån på 103.291.000 kr. (100 %)
4. Anvendelse af reguleringskontomidler på i alt 68.500.000 kr.
5. De nye huslejeniveauer som angivet under økonomi-afsnittet.

## **Beslutning**

Indstilles godkendt.

## **Behandlingsplan**

ØKE-BY

## **Bilag**

Bilag 1: Renovering\_støttet\_skema B\_bossinf\_30.10.25

Bilag 2: Renovering\_ustøttet skema B\_bossinf\_30.10.25

Bilag 3: Nakskov almene boligselskab - Rosenparken opdatering af skema B ansøgning

Bilag 4: Projektmateriale ombyg + fælleshus

Bilag 5: Nakskov almene boligselskab - Rosenparken opdatering af skema B ansøgning

Bilag 6: Nakskov almene boligselskab - Rosenparken opdatering af skema B ansøgning

Bilag 7: Anlægsbudget rev.28.07.2025 NYT SKEMA B

# Punkt 10: Planforslag for risikobaseret dimensionering - Lolland-Falster Brandvæsen

14.00.08-A00-1-25

## Sagsresumé

Jf. Bekendtgørelse om risikobaseret dimensionering og plan for det kommunale redningsberedskab (BEK nr. 1211 af 13/10-2025) skal kommunalbestyrelsen fastlægge serviceniveauet for det kommunale redningsberedskab. Denne skal fremgå af en plan for det kommunale redningsberedskab, som skal vedtages af kommunalbestyrelsen.

## Sagsfremstilling

Jf. Bekendtgørelse om risikobaseret dimensionering og plan for det kommunale redningsberedskab (BEK nr. 1211 af 13/10-2025) skal plangrundlaget for Lolland-Falster Brandvæsen revideres og vedtages hver fjerde år. Dette skal ske på baggrund af en identifikation og analyse af lokale risici, som skal ligge til grund for en dimensionering af beredskabet.

Jf. bekendtgørelsen skal planen efter behandling i Beredskabskommissionen sendes til Beredskabsstyrelsen til udtalelse. Beredskabsstyrelsen skal navnlig vurdere, om der i planforslaget er sikret overensstemmelse mellem risikoprofilen og serviceniveauet.

Beredskabskommissionen har på sit møde den 4. februar 2025 fået præsenteret udfordringer ift. det nuværende beredskab, som grundlag for det egentlige plandokument. Beredskabskommissionen har på sit møde den 13. maj besluttet at planudkast kunne sendes til Beredskabsstyrelsen for kommentarer. Beredskabsstyrelsen er efterfølgende kommet med kommentarer, som blev forelagt Beredskabskommissionen, hvorefter Beredskabskommissionen godkendte, at planudkastet kunne sendes til kommunalbestyrelserne til beslutning. Ministeriet for Samfundssikkerhed og Beredskab har den 13. oktober 2025 offentliggjort en ny bekendtgørelse, som bl.a. lægger vægt på fastsættelse af responstider i stedet for afgangstider. Planudkastet honorer denne ændring i bekendtgørelsen.

Beredskabsstyrelsens overordnede vurdering er:

”Det er Beredskabsstyrelsen vurdering, at Lolland-Falster Brandvæsen med den planlagte dimensionering vil kunne iværksætte og gennemføre en forsvarlig indsats for dagligt forekommende hændelser. For så vidt angår planlægning for større og ekstraordinære hændelser, er det Beredskabsstyrelsens vurdering, at planudkastet i overvejende grad viser, at planlægningen imødekommer håndteringen af sådanne hændelser.”

Beredskabsstyrelsens samlede bemærkninger fremgår af vedlagte bilag. Bemærkningerne vil indgå i administrationens arbejde med implementering af planen.

## Indstilling

Beredskabskommissionen indstiller til Byrådet:

- At godkende planforslag for risikobaseret dimensionering for Lolland-Falster Brandvæsen.

## Beslutning

Udsættes til næstkommende møde i Økonomi- og Erhvervsudvalget hvor direktøren for Lolland-Falster Brandvæsen gennemgår plangrundlaget for risikobaseret dimensionering.

## Bilag

Planudkast til risikobaseret dimensionering for Lolland-Falster Brandvæsen

Beredskabsstyrelsens udtalelse over planudkast for Lolland-Falster Brandvæsen (risikobaseret dimensionering).pdf

Punkt 11: Job- og virksomhedsrapport, Lolland kommune, 2. kvartal 2025

00.17.00-A50-2-21

Sagsresumé

Erhvervshus Sjælland har fremsendt link til rapport med opdaterede jobtal for 2. kvartal 2025, og tal for for nye virksomheder i Lolland kommune for 3. kvartal 2025.

Sagsfremstilling

Erhvervshus Sjælland har fremsendt link til jobrapport med opdaterede jobtal for 2. kvartal 2025, og tal for for nye virksomheder i alle kommuner i Region Sjælland for 3. kvartal 2025. (link:

Jobrapport: <https://app.powerbi.com/view?r=eyJrJoiM2U2OGY0ZDQtMGI4Yy00MThtZThkYmtlZTYxZjRkZDk2NjU2liwidCI6ImFkYmI2ZDZILWNIZGYtNDUzOS1iMTM3LTJjMmM5OGY2OGFIZiIsImMiOiJ9>

Nye virksomheder: <https://app.powerbi.com/view?r=eyJrJoiZTg0NzUxYTktOGYwMS00YzFILTktZjctNWY1OTVmOWE5NTQ0liwidCI6ImFkYmI2ZDZILWNIZGYtNDUzOS1iMTM3LTJjMmM5OGY2OGFIZiIsImMiOiJ9>

Erhvervshus Sjælland skriver, at beskæftigelsen i den private sektor i Region Sjælland i 3. kvartal 2025 ligger omkring 0,7 % højere end samme kvartal året før. Der er fortsat fremgang på det sjællandske jobmarked, men tempoet er tydeligt aftaget. Tallene er fortsat påvirket af slagterilukningen i Ringsted, som trækker den samlede udvikling markant ned. Ses der bort fra denne effekt, er der fortsat fremgang i brede dele af det sjællandske erhvervsliv, hvor særligt bygge- og anlægsbranchen samt vidensservice fortsætter den opadgående tendens. Samtidig vidner tallene for handel samt hotel- og restaurationsbranchen om en stærk sommersæson i regionens turismeerhverv, mens der til gengæld er tilbagegang inden for transport og landbrug.

Iværksætteraktiviteten i regionen viser et stabilt og fortsat højt niveau. I 3. kvartal 2025 blev der etableret 1.385 nye virksomheder – en stigning på godt 5 % i forhold til samme periode sidste år. Flest nye virksomheder ses fortsat inden for bygge- og anlægsbranchen samt servicefagene, mens handel og transport ligger lavere end tidligere. Særligt de hovedstadsnære kommuner som Roskilde, Køge og Greve ligger højt, men der er også god aktivitet i mange af regionens øvrige kommuner. I rapporterne kan man se, hvordan udviklingen har været i hver enkel kommune, og sammenligne med de øvrige kommuner i Region Sjælland.

Dykker man ned i tallene fra Lolland kommune, så er udviklingen i jobskabelsen i industrien især drevet af Vestas. EHSJ's talmateriale viser f.eks. at Vestas i september 2024 havde 320 personer ansat. Det tal er vokset til 680 personer i januar 2025. I bygge og anlægssektoren har der været en moderat stigning. Det indikerer, at Femernbyggeriet har nået et stabilt niveau, hvor antallet af medarbejdere ligger relativt stabilt på 2600-2700 personer. Tallene indikerer, at bygge & anlægsbranchen fortsat har det godt på Lolland.

Hvis man dykker ned i tallene for turismeudviklingen på Lolland, så viser jobskabelsen i hotel og restaurationsbranchen et rundt 0 i 2. kvartal 2025. Det kan umiddelbart undre, når tal fra Visit Denmark indikerer, at Lolland-Falster er et af de steder i Danmark, der har vækstet mest gennem den seneste tid. Forklaringen skyldes imidlertid, at udviklingen gennem det sidste år har været utrolig høj, og at den nu også har ramt et niveau. Tal for sommeren 2025 er endnu ikke tilgængelige, hvilket måske kan ændre billedet. Jobskabelsen inden for hotel og restauration i Lolland kommune har i 2024 og 2025 set ud som følger;

|      |            | Antal forøgelse i personer |
|------|------------|----------------------------|
| 2024 | 2. kvartal | 108                        |
|      | 3. kvartal | 60                         |
|      | 4. kvartal | 24                         |
| 2025 | 1. kvartal | 59                         |
|      | 2. kvartal | 0                          |

Det indikerer, at der inden for det sidste år har været en ekstraordinær stor udvikling i jobskabelsen inden for turismeudviklingen på Lolland.

Indstilling

Administrationen indstiller:

At; de nye job- og virksomhedsrapporter tages til efterretning

Beslutning

Indstilles at sagen tages til efterretning.

Bilag

Udvalgte pointer i job- og virksomhedsrapport.docx



## **Punkt 12: Godkendelse af overleveringsnotat fra afgående ØKE**

00.01.00-A21-1-25

### **Sagsresumé**

Sagen er en godkendelsessag, hvor udvalget skal godkende det vedlagte overleveringsnotat fra det afgående ØKE i forbindelse med kommunalvalget.

### **Sagsfremstilling**

I forbindelse med kommunalvalget skal der udarbejdes overleveringsnotater fra de afgående udvalg.

Formålet er at sikre så stor kontinuitet som muligt i udvalgenes strategiske og politiske arbejde ved at give de nye udvalg et samlet overblik over igangværende opgaver, centrale kommende udfordringer, beslutninger og prioriteringer på udvalgets område.

ØKE drøftede på mødet i september indholdet af eget overleveringsnotat med afsæt i den tidligere godkendte notatskabelon på tværs af udvalg.

Vedlagt: Forslag til gennemskrevet overleveringsnotat jf. skabelonen for overleveringsnotater.

Det bemærkes, at der lægges op til at notaterne udarbejdes i overensstemmelse med skabelonen for at sikre ensartethed på tværs af udvalgene og dermed lette introduktionen til de enkelte udvalg for tiltrædende medlemmer.

### **Indstilling**

Administrationen indstiller, at udvalget godkender vedlagte overleveringsnotat.

### **Beslutning**

Godkendt.

### **Bilag**

Gennemskrevet overlevering fra afgående ØKE

Kladde til overleveringsnotat fra afgående ØKE

# Punkt 13: Interreg 6A (DK-Tyskland)-ansøgning - Femernbelt Growth Corridor

00.03.10-P20-2-25

## Sagsresumé

Lolland Kommune er blevet inviteret med som projektpartner i det Dansk-Tyske Interregprogram (6A). Projektet har arbejdstitlen Femernbelt Growth Corridor, og koordineres af Wirtschaftsförderung Lübeck og Femern Belt Development. Projektet handler om dannelsen af en ny enhed (et EGTS), der kan arbejde for dannelsen af en ny Femernbelt region. Sagen her beskriver projektets indhold og Lolland Kommunes forpligtelser i projektet i tilfælde af tilsagn. Ansøgningsfrist er den 10.11.2025.

## Sagsfremstilling

Lolland Kommune er blevet inviteret med som projektpartner i det Dansk-Tyske Interregprogram (6A). Projektet har arbejdstitlen Femernbelt Growth Corridor, og koordineres af Wirtschaftsförderung Lübeck (WIFØ) og Femern Belt Development (FBD). Sagen her beskriver projektets indhold og Lolland Kommunes forpligtelser i projektet i tilfælde af tilsagn. Ansøgningsfrist er den 10.11.2025.

Interreg-sekretariatet i Kruså fungerer som det praktiske, operative støtte- og administrationsorgan for programaktiviteter i den dansk-tyske grænseregion.

Sekretariatet er rygraden i den praktiske gennemførelse af EU-finansieret grænsesamarbejde. Ved at rådgive lokale aktører, forvalte tilskud og skabe kontaktpunkter mellem danske og tyske partnere muliggør sekretariatet projekter, som opbygger infrastruktur, kultur- og uddannelsesudveksling, klima-/miljøløsninger og erhvervssamarbejde i hele grænse-regionen. Sekretariatet er ikke en juridisk enhed, der selv kan søge Interreg-finansiering, derfor har Lolland Kommune en interesse i at gå med i projektet Femernbelt Growth Corridor, da denne nye enhed i fremtiden vil kunne drive Interreg-projekter i det dansk-tyske program, og dermed arbejde mod dannelsen af en egentlig Femernbelt region.

Projektet Femernbelt Growth Corridor er et projekt, der primært er drevet af hhv. Wirtschaftsförderung Lübeck GmbH (Leadpartner) og Femern Belt Development (lead på dansk side). Projektet har til formål at etablere et varigt, grænseoverskridende samarbejde mellem Danmark og Tyskland i Femernbelt-regionen. Gennem fire faser skal projektet udvikle grundlaget for en fælles organisation – formentlig en Europæisk Gruppering for Territorialt Samarbejde (EGTS) – der kan styrke regional udvikling, erhvervsliv, innovation og mobilitet på tværs af grænsen.

Fase 1 handler om projektledelse og kommunikation. Her etableres styringsstruktur, rapporteringssystem og fælles PR-indsats, så projektet forløber effektivt og gennemsigtigt.

Fase 2 fokuserer på behovsanalysen: interesser i regionen kortlægges, samarbejdssamarbejde vurderes, og der udarbejdes en analyse af, hvilken merværdi et formaliseret samarbejde kan skabe. Arbejdet munder ud i en politisk hensigtsserklæring om at undersøge oprettelsen af en EGTS.

Fase 3 udvikler selve den institutionelle struktur: mål og opgaver for samarbejdet fastlægges, der udarbejdes forslag til organisationsform, finansiering, ansvar, medlemsmodel og juridisk ramme. Denne fase danner beslutningsgrundlaget for at vælge den mest hensigtsmæssige model for samarbejdet.

Fase 4 gennemfører de første pilotprojekter og færdiggør de juridiske dokumenter og processer for EGTS'en. Her testes de nye strukturer i praksis, så organisationen kan være fuldt operationel efter projektets afslutning. Projektorganiseringen sigter på at være operationelt til Femernforbindelsen åbning.

Projektstruktur og governance vil blive etableret som følger:

Political Steering Group: Udgangspunktet er at alle partnere i projektet er repræsenteret i den Politiske Steering Group - medlemmerne af denne gruppe er beslutningstagere.

Management Team: (WIFØ) er "CEO" i projektteamet og FBD er "vice-CEO". Management team deltager og fremlægger i Political Steering Group.

Project Steering Group: er projektets egentlige styregruppe, der håndterer det løbende projektarbejde. Gruppen består af de økonomiske partnere + Region Sjælland og STRING som tilfornordnede/advisors.

Trust/Teamwork/Friendship: Denne gruppe ledes af Hansestadt Lübeck og FBD. Gruppens formål er i projektet at tage initiativ til sociale og faglige arrangementer for alle projektpartnere/beslutningstagere i hele projektperioden med henblik på at skabe varige relationer mellem projektpartnerne på begge sider af Femern Bælt: Studieture, sociale/faglige events der binder projektpartnerne sammen og skaber forståelse og tillid mellem alle projektpartnere.

Working groups: I projektet er defineret 3 overordnede arbejdsgrupper, der er ansvarlige for arbejdet med udviklingen af konceptet for etableringen af EGTS. Arbejdsgruppernes målsætninger er beskrevet i ansøgningens første kapitel:

AG-1: Indhold og Målsætning

AG-2: Jura og Økonomi

AG-3: Kommunikation

Fokus grupper: Fokusgruppernes formål er at definere de "forretningsområder" det kommende EGTS skal have som sine primære indsatsområder. Udgangspunktet her er, at alle partnere har mulighed for at byde ind på, hvilke fokusgrupper de har interesse i at deltage i. Foreløbig er temaerne for fokusgrupperne: Culture/Tourism; Education; Marketing/Branding; Innovation og Mobility.

I Lolland Kommune vil projektet blive forankret i Sektor for Strategi og Politik. Det forventes, at der meddeles tilsagn på hele ansøgningsrunden i maj 2026. Såfremt dette falder positivt ud, vil projektstart være fra august 2026 og 3 år frem.

## **Økonomi**

Den samlede partnerkreds og medfinansieringen ser dermed, således ud på dansk side. Den økonomiske partner- og netværksskreds er på forhånd defineret af FBD og Hansestad Lübeck:

Økonomiske partnere:

- Femern Belt Development - tkr. 195 (fordelt med tkr. 65 pr. år) + in-kind projekttimer (medfinansiering)
- Næstved Kommune - tkr. 195 (fordelt med tkr. 65 pr. år) + in-kind projekttimer (medfinansiering)
- Lolland Kommune - tkr. 195 (fordelt med tkr. 65 pr. år) + in-kind projekttimer (medfinansiering)

Partnerstruktur og økonomi

I vedhæftede planche er den endelige partnerstruktur ift. hvem der er økonomiske partnere og hvem der er netværkspartnere (in-kind timer kan ikke medfinansiere deltagelse i projektet og man har ikke noget budget i projektet).

Beløbene på den danske side er 195.000 kr. pr. partner - omregnet svarende til EUR 26.000 over 3 år.

Fordelingen af partnerbidragene er således hen over projektperioden:

2026: kr. 32.500

2027: kr. 65.000

2028: kr. 65.000

2029: kr. 32.500

Netværkspartnere

- Region Sjælland - kr. 300.000 (fordelt med tkr. 100 pr. år) + in-kind projekttimer
- Guldborgsund Kommune - kr. 195.000 (fordelt med tkr. 65 pr. år) + in-kind projekttimer
- Business Vordingborg - kr. 195.000 (fordelt med tkr. 65 pr. år) + in-kind projekttimer
- Business LF - kr. 195.000 (fordelt med tkr. 65 pr. år) + in-kind projekttimer
- Faxe Kommune - kr. 195.000 (fordelt med tkr. 65 pr. år) + in-kind projekttimer
- Køge Kommune - kr. 195.000 (fordelt med tkr. 65 pr. år) + in-kind projekttimer
- Langeland Kommune - kr. 0 + in-kind projekttimer
- STRING - kr. 0 + in-kind projekttimer

Lolland Kommunes deltagelsen forestås finansieret af uforbrugte midler under ØKE's Pulje til vækstfremmende initiativer, hvor der er et restbudget på kr. 358 t kr.

## **Indstilling**

Administrationen indstiller:

At; Projektet tages til orientering og finansieres via puljen til arbejdskraft og bosætning

## **Beslutning**

Projektet tages til efterretning.

Godkendt, at projektet finansieres via puljen til arbejdskraft og bosætning.

## **Bilag**

20251107\_overall\_project\_budget.xlsx

Slides fra informationsmøde den 30.10.25 om INTERREG-ansøgning version 1 FehmarnBelt Growth Corridor

Ansøgning version 1 FehmarnBelt Growth Corridor

## **Punkt 14: Status Det vestlige forland – Lollands sydkyst**

24.05.10-P20-2-22

### **Sagsfremstilling**

I sep. 2024 meddelte regeringen at de bakker op om udviklingen af det vestlige forland med udgangspunkt i Udviklingsplanen for Lollands Sydkyst.

Derefter er der påbegyndt en proces med en tværministeriel styregruppe med deltagelse fra Kirkeministeriet, Transportministeriet, Miljøministeriet, Ministeriet for Grøn Trepert, Erhvervsministeriet og Lolland Kommune.

Den tværministerielle styregruppe har til formål at skabe enighed omkring de tre forbehold fra regeringen: Kystsikring, Miljøkonsekvensvurdering og Erstatningsnatur. Derudover også udflytning af strandbeskyttelseslinjen og ejerskab.

Derudover er der etableret en arbejdsgruppe med deltagelse fra Femern A/S og Lolland Kommune omkring den konkrete planlægning ang. det vestlige forland.

I forbindelse med afklaringen af de tekniske forhold for arealet, samt vilkår for overdragelse af arealet til Lolland Kommune, er der indgået aftale med de rådgivende ingeniører Sweco og Effekt arkitekter til delopgaver. Udgifter hertil er indtil videre afholdt af midler afsat til Lollands Sydkyst.

Der må påregnes yderligere omkostninger af den videre afklaring af Lolland Kommunes betingelser for overtagelse af forlandet, samt til den videre kommunale planlægning af arealet.

### **Indstilling**

Administrationen indstiller, at Økonomi- og Erhvervsudvalget godkender,

- at der bevilliges 1 mio. kr.

### **Beslutning**

Udsættes til næstkommende møde i Økonomi- og Erhvervsudvalget.

# **Punkt 15: Udpegning som en af elleve Nationale industriarker – industriark i Rødbyhavn**

24.00.00-A00-2-23

## **Historik**

På Økonomi- og Erhvervsudvalget den 20. februar 2025 godkendte udvalget, at administrationen skulle undersøge mulighederne for at ansøge om en af de 5 statslig udpegede industriark. Udvalget tilkendegav at der skulle tages udgangspunkt i en placering i Rødbyhavn.

Økonomi- og Erhvervsudvalget principgodkendte fremsendelse af ansøgning inden den 15. maj.

D. 28. oktober præsenterede regeringen de 11 nye udpegede industriarker heriblandt Lolland Kommunes ansøgning om en industriark i Rødbyhavn.

## **Sagsfremstilling**

Lolland Kommune har modtaget en skrivelse, hvoraf det fremgår, at

- Udpegningen af industriarken vil formelt ske ved en bekendtgørelse, der forventes at blive sendt i høring primo 2026 med ikrafttrædelse i foråret 2026. Derudover vil ministeren for byer og landdistrikter udstede et landsplandirektiv, der vil muliggøre kommunal planlægning af industriarkene ved at fravige planlovens regler om byvækst, jf. planlovens § 11a, stk. 6-8. Tempo er nøglen for at tiltrække produktionsvirksomheder.
- Styrelserne opfordrer derfor til, at vi allerede nu igangsætter den kommunale planlægning af industriarken. Det kan ske parallelt med bekendtgørelsen om udpegning af arkene samt landsplandirektivet

Erhvervsstyrelsen og Lolland Kommune skal ind den næste tid indgå en samarbejdsaftale og et roadmap for udviklingen af industriarken.

Lolland Kommune har med godkendelsen af Kommuneplan 2025-2037 allerede udlagt området som er indsendt med ansøgningen, til erhvervsområde (industriark). Der er imidlertid behov for en helhedsplan/masterplan for arealet, der kan danne afsæt for konkret planlægning (lokalplan, vejadgang, forsyning mm). Dette både for, at udviklingen af industriarken er uafhængig af, hvornår elementfabrikken og havnen er tilgængelig, men også for at være klar til at modtage nye virksomheder, som har interesse for placering i området.

## **Indstilling**

Administrationen indstiller, at Økonomi- og Erhvervsudvalget godkender,

- at der bevilliges 1 mio. til udarbejdelse af en helhedsplan.

## **Beslutning**

Udsættes til næstkommende møde i Økonomi- og Erhvervsudvalget

## **Bilag**

Brev til Lolland Kommune vedr. udpegning af industriarker

# Punkt 16: Orientering om ansøgning Erhvervsstyrelsens pulje Bystrategier og bysamarbejder

01.11.00-P20-1-25

## Historik

Økonomi- og Erhvervsudvalget godkendte 22. april 2025 Kommissorium for strategiske bymidteplaner for Maribo og Nakskov samt igangsættelse af arbejdet med strategisk bymidteplan for Maribo.

Udvalget udpegede i den forbindelse to medlemmer til deltagelse i en følgegruppe. Sagen blev efterfølgende oversendt til orientering til Klima-, Teknik- og Miljøudvalget samt Kultur- og Fritidsudvalget, der hver udpegede et medlem til deltagelse i følgegruppen.

## Sagsresumé

I forbindelse med arbejdet med strategisk bymidteplan for Maribo har Lolland Kommune indsendt ansøgning til Erhvervsstyrelsen under annonceringen *Bystrategier og bysamarbejder*. Ansøgningsfristen var 3. november 2025. Der er ansøgt om 1 mio. kr., som er den maksimale støtte. Ansøgningen skal understøtte udarbejdelsen af en strategisk fysisk plan for Maribo bymidte.

## Sagsfremstilling

Siden budgetaftalen for 2025 har det været et strategisk fokusområde at arbejde med levende bymidter i kommunens to hovedbyer, Nakskov og Maribo. I den forbindelse godkendte Økonomi- og Erhvervsudvalget i april 2025 kommissorium for strategiske bymidteplaner som grundlag for det videre arbejde med de to bymidter og rammen om udarbejdelsen af en strategisk bymidteplan for Maribo.

Den strategiske bymidteplan skal udarbejdes i samarbejde med ekstern konsulent og skal indeholde en samlet vision og konkrete indsatsområder.

Erhvervsstyrelsens pulje *Bystrategier og bysamarbejder* blev offentliggjort den 19. maj 2025 under indsatsområdet Levende og bæredygtige bymidter i EU's Regionalfond. Puljen henvender sig til byer mellem 4.000 og 20.000 indbyggere, hvor der kan søges mellem 300.000 kr. og 1 mio. kr., og støtteprocenten i Region Sjælland er op til 60 %. Puljens formål er at understøtte strategisk udvikling af bymidter gennem udarbejdelse af en bystrategi og etablering eller styrkelse af lokale bysamarbejder.

Da formålet ligger direkte i forlængelse af arbejdet med Strategisk Bymidteplan for Maribo, har forvaltningen indsendt ansøgning til puljen. Der var frist for ansøgningen 3. november 2025. Kommunens afsatte midler til arbejdet kan – sammen med timer til projektledelse og koordinering – medregnes som egenfinansiering. Midler fra puljen vil dermed styrke projektet både i forhold til inddragelse af ekstern konsulentbistand og til videreudvikling af samarbejdet med lokale aktører.

### *Ansøgningens indhold*

Ansøgningen beskriver, hvordan projektet for Maribo bymidte opfylder formålet med Erhvervsstyrelsens annoncering ved at understøtte udviklingen af Maribo bymidte gennem udarbejdelsen af en strategisk fysisk plan. Planen skal tage udgangspunkt i byens og kommunens styrker og udfordringer og levere et strategisk grundlag, der udpeger og prioriterer fremtidige indsatser.

Projektet omfatter blandt andet:

- Konsulentbistand til udarbejdelse af strategisk fysisk plan med en samlet vision for udviklingen i Maribo bymidte. Planen skal definere, udpege og prioritere forslag til relevante indsatser og delprojekter, der understøtter visionen.
- Gennemføres i samarbejde med eksisterende bysamarbejder – herunder Maribo Handel og Erhverv (MHE) samt Videns- og Referencegruppen (se nedenfor) – og skal desuden etablere og understøtte nye samarbejder, bl.a. et med ejendomsejere i bymidten.

Den strategiske bymidteplan, som efterfølgende skal forelægges til politisk vedtagelse, skal som minimum adressere følgende spørgsmål:

- Hvordan afgrænses bymidten strategisk, så den er meningsfuld?
- Hvordan styrkes rammerne for detailhandel og øvrige erhverv i bymidten?
- Hvilke funktioner og aktiviteter – ud over detailhandel – skal der være i bymidten, og hvordan skal de hænge sammen?
- Hvordan kan initiativer, interesser og investeringer samles og forstærkes?
- Hvordan arbejdes der med boligudvikling, turisme, kultur og kulturarv samt eventuel fortætning af kommunale funktioner?

### *Samarbejde og organisering*

Puljen stiller krav om, at arbejdet gennemføres i tæt samspil med et privat-offentligt bysamarbejde. Lolland Kommune har i forvejen et velfungerende samarbejde med Maribo Handel og Erhverv (MHE), som bliver et naturligt omdrejningspunkt.

Følgegruppen, der har fået navnet Videns- og Referencegruppen, består af de politiske repræsentanter samt en bred kreds af lokale aktører. Gruppen har siden sommeren 2025 drøftet byliv, gennemført byvandring og arbejdet med mulige samarbejdsformer. Arbejdet i gruppen fortsætter i forbindelse med projektet og er et væsentligt grundlag for det brede samarbejde og for den videre proces med den strategiske bymidteplan.

### *Tidsplan*

Der kan forventes svar på ansøgningen ultimo februar/primus marts 2026. Ansøgningstidspunktet kan regnes som projektstart, dvs. 3. november 2025. Udarbejdelse af opdrag til konsulentbistand er derfor igangsat med henblik på igangsættelse 1. kvartal 2026. Den strategiske bymidteplan tilstræbes færdiggjort med henblik på politisk vedtagelse sommeren

## **Økonomi**

Der er ansøgt om 1 mio. kr. i støtte fra EU's Regionalfond. Projektets samlede budget udgør ca. 1,7 mio. kr., hvoraf kommunens medfinansiering består af afsatte midler under Økonomi- og Erhvervsudvalget samt medarbejdertimer i projektgruppen.

## **Høring/Udtalelse**

Der vil i forbindelse med arbejdet med Strategisk Bymidteplan for Maribo blive gennemført inddragelse af relevante målgrupper og bredere offentlig deltagelse. Vedtages politisk sommer 2026.

## **Indstilling**

Administrationen indstiller, at ansøgning til Erhvervsstyrelsens pulje til *Bystrategier og bysamarbejder* tages til efterretning.

## **Beslutning**

Orientering taget til efterretning.

## **Behandlingsplan**

Oversendes til orientering til Klima- Teknik- og Miljøudvalget og Fritids-, Kultur- og Folkesundhedsudvalget.



## **Punkt 17: Åben orientering**

00.01.00-G01-20-24

### **Sagsfremstilling**

Åben orientering til Økonomi- og Erhvervsudvalgsmøde den 19. november 2025.

1. Brev fra Ankestyrelsen - Lolland Kommunes kvalitetsstandarder.

### **Beslutning**

Taget til efterretning.

### **Bilag**

Brev fra Ankestyrelsen - Lolland Kommunes kvalitetsstandarder

## **Punkt 18: Lukket: Salg af ejendomme**

82.02.00-G10-12-25

Godkendt.

## **Punkt 19: Lukket: Lukket orientering**

00.01.00-G01-20-24

1. Orientering om fælles gæld til REFA
2. Status på ansættelse af direktør og sektorchefer

## **Punkt 20: Godkendelse af referat**

00.01.00-G01-22-22

### **Sagsfremstilling**

Godkendelse af referat fra Økonomi- og Erhvervsudvalgsmøde den 19. november 2025.

### **Beslutning**

Godkendt.